

The background of the slide is a photograph of the Stockholm City Hall (Stadshuset) and the harbor. The prominent red brick tower with a green and gold spire is on the left. The city's dense urban landscape and the blue water of the harbor are visible in the background.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Årsbokslut 2019

Februari 2020

31 Januari 2020

VD/Företagsledningen/styrelsen/lekmannarevisorer
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Vi har i denna rapport sammanfattat de mer väsentliga iakttagelserna från vår revision av Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.

Vår revision är anpassad till företagets/koncernens verksamhet och är primärt utformad för att vi ska kunna avge en revisionsberättelse avseende företagets årsredovisning för räkenskapsåret 2019.

Denna rapport är primärt avsedd för information till koncernrevisionsteamet, lekmannarevisorerna samt för VD/företagsledningen/styrelsen.

Vi ser fram emot att träffa er för att diskutera innehållet.

Med vänlig hälsning

Ernst & Young AB

Fredric Hävrén

Johanna Kumlien

Oscar Samefors

Agenda

04	Status och kvarstående åtgärder
05	Riskbedömning och fokusområde
06	Bokslutsprocessen
07	Resultaträkningen
09	Balansräkningen
12	Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet
18	Kommentarer kring väsentliga bedömningsposter
19	Summering av noterade avvikelser
20	Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

Status, kvarstående åtgärder och slutsatser

Genomförda och återstående aktiviteter

Vi har genomfört merparten av vår revision i enlighet med tidigare kommunicerad revisionsplan.

Följande aktiviteter kvarstår:

- Läsa och granska innehållet i slutlig version av årsredovisningen
- Inhämta uttalande från företagsledningen avseende årsredovisning ("letter of representation")
- Följa upp väsentliga händelser efter balansdagen

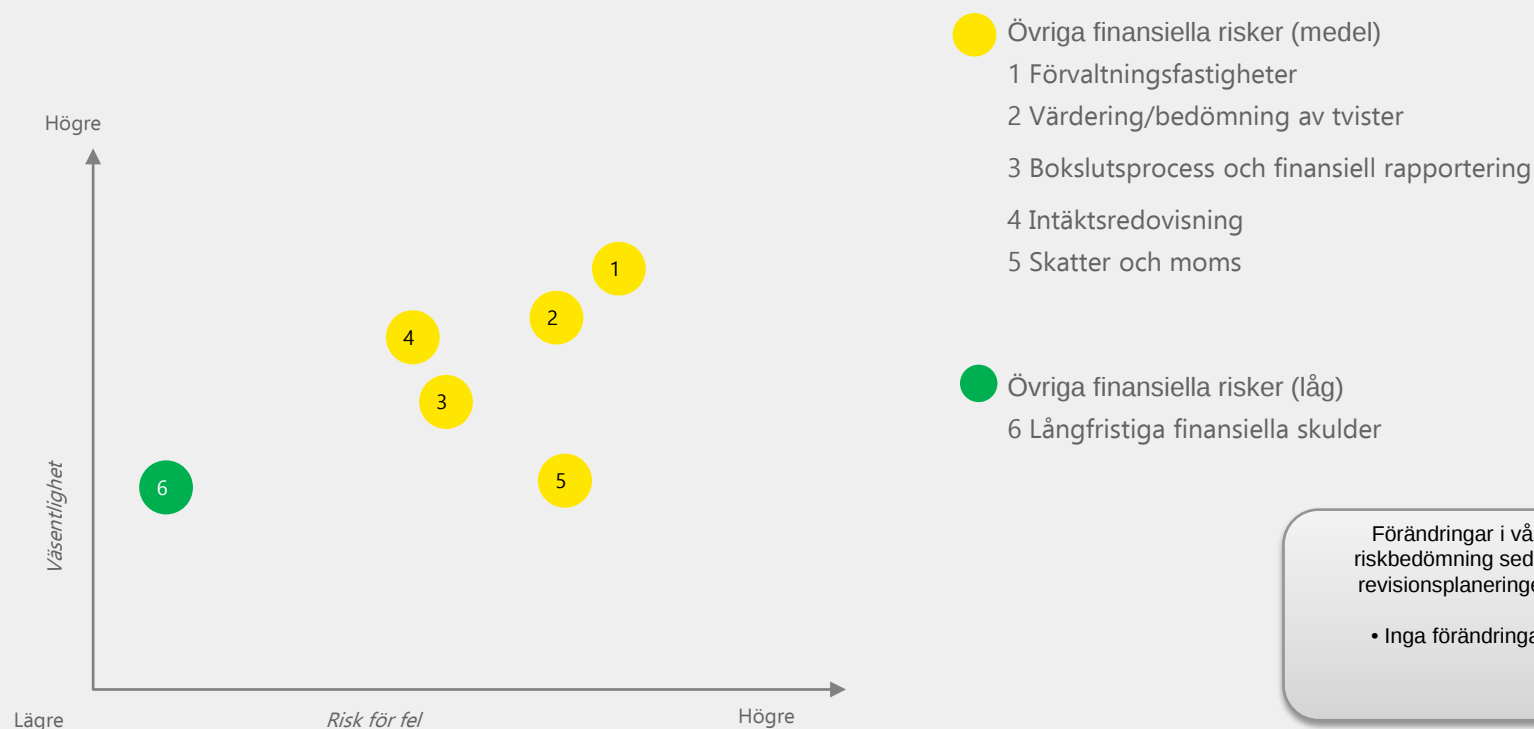
Slutsatser

Vi har i vår revision till dags datum inte noterat väsentliga avvikelser. Under förutsättning att årsredovisningen inte innehåller några väsentliga fel och om inget ytterligare som kan påverka vårt uttalande kommer till vår kännedom vid slutförandet av revisionen är vår bedömning att vi kommer att kunna lämna en omodifierad (ren) revisionsberättelse.

Riskbedömning och fokusområden

Finansiella risker

Nedan beskrivs de finansiella riskområden som har identifierats utifrån parametrarna risk och väsentlighet. I vår revision läggs störst vikt på områden markerade i gult eftersom dessa bedöms ha störst påverkan på det finansiella resultatet.

Bokslutsprocessen

Uppdaterad bedömning

	2019	2018
Bokslutsprocessen och årsredovisning		
▶ Väldokumenterade bokslut		
▶ Inga avvikelser noterade		

- = Innebär att omedelbar åtgärd behöver genomföras för att förbättra bokslutsprocessen
- = Innebär att vi anser att bokslutsprocessen till vissa delar bör förbättras
- = Innebär att vi anser att bokslutsprocessen fungerar tillfredsställande

Resultaträkning

Område	2019	2018	Skillnad i %	Budget
Intäkter	81 771	62 136	32%	68 954
Driftskostnader/råvaror	-7 662	-11 402	-33%	-7 069
Reparations- och underhållskostnader	-21 149	-15 557	36%	-39 720
DRIFTNETTOT	52 983	35 176	51%	22 165
Avskrivningar	-77 219	-77 777	-1%	-76 566
Personalkostnader och administrationskostnader	-34 860	-28 303	23%	-30 946
RÖRELSERESULTAT	-59 096	-70 902	-17%	-85 347
Utrangering	-1 443	0	100%	0
Resultat från finansiella poster	-24 285	-30 013	-19%	-31 073
ÅRETS RESULTAT INNAN SKATT	-84 830	-100 915	-16%	-116 685

Kortfattad resultatanalys - årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar
Intäkter	Intäkterna uppgår till 81,7 mkr (62,1 mkr) och har ökat med 19,6 mkr, eller 32%, jämfört med föregående år. Varav hyresintäkter uppgår till 67,8 mkr (50,5 mkr) och har ökat om 17,3 mkr, eller 34%. Övriga intäkter uppgår till 13,9 mkr (11,6 mkr) och har ökat om 2,3 mkr, eller 20%. De ökade intäkterna förklaras främst av att hyresintäkterna från Tele2 har ökat, vilket förklaras av flertalet konserter under året (jmf med 2018 då det var två konserter). Även arenorna i OV (Globen, Hovet och Annexet) har haft ett bra evenemangsår som har genererat högre intäkter under 2019 jämfört med 2018.
Driftskostnader	Bolagets driftkostnader uppgår till -7,7 mkr (-11,4 mkr) och har minskat med -3,7 mkr, eller -33 %, jämfört med föregående år. De minskade kostnaderna förklaras främst av att bolaget har gjort energieffektivisering under året vilket har resulterat ibland annat lägre fjärrvärmekostnader om -2,1 mkr. Utfall ligger i nivå med budget.
Reparation och underhållskostnader	Bolagets kostnader för reparation och underhåll uppgår till -21,1 mkr (-15,6 mkr) och har ökat 6,7 mkr, eller 43% jämfört med föregående år. Årets förändring avser främst ökade kostnader för planerat underhåll. Utfall understiger årets budgeterade kostnader med 18,6 mkr. Bolaget har således budgeterat för högre underhållskostnader än vad utfallet blev under 2019. Avvikelse mellan utfall och budget förklaras huvudsakligen av fördröjningar i beslut om genomförandet av modernisering av Globen, bolaget har valt att avvakta med investeringar inför kommande beslut och därför valt att skjuta viss underhåll till framtiden.
Avskrivningar	Kostnader för avskrivningar uppgår till -77,2 mkr (-77,8 mkr), utfall är i nivå med föregående år och budget.
Personalkostnader/ Administrationskostnader	- Personalkostnader uppgår till -20,2 mkr (-15,9 mkr) och har ökat med ca 4,3 mkr, eller 27% jämfört med föregående år. Kostnaderna överstiger budget med -0,4 mkr. Årets förändring förklaras främst av att man under 2018 hade många vakanser. Under 2019 har bolaget fortsatt rekrytera för att ersätta personal som slutat samt att bolaget har rustat upp för framtida projekt och har exempelvis anställt en projektledare inför kommande projekt. - Administrationskostnader uppgår till ca -14,7 mkr (-12,4 mkr) och har ökat med 2,2 mkr, eller 18% jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av att bolaget vid bokslut har befarade kundförluster om 2,8 mkr. Bolaget har under året fakturerat PEAB avseende taket på Tele2 men som en försiktighetsåtgärd har bolaget reserverat denna som en osäker fordran.
Resultat från finansiella poster	- Räntekostnaderna uppgår till -24,3 mkr (-30,0 mkr), vilket är en minskning med 5,7 mkr, eller 19% som förklaras av minskat utnyttjande av checkräkningskrediten och sjunkande marknadsräntor under perioden. - Snitträntan under perioden har kontrollberäknats till 0,84% (1,0%). Samtliga räntekostnader avser koncernintern ränta till Stockholm Stadshus AB.

Balansräkning

Område	2019-12-31	2018-12-31	Skillnad i %	Budget
Materiella anläggningstillgångar	3 331 522	3 395 207	-1,8%	3 315 930
Finansiella anläggningstillgångar	118 847	111 278	6,8%	35 758
Omsättningstillgångar	130 015	131 579	-1,1%	32 650
Summa tillgångar	3 580 384	3 638 064	-1,6%	3 384 338
Eget kapital	-508 053	-497 860	2%	-376 758
Avsättningar	-175 806	-181 358	-3%	-176 258
Långfristiga skulder	-2 877 925	-2 932 760	-1,8%	-2 823 559
Kortfristiga skulder	-14 415	-19 147	-25%	-1 858
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-4 185	-6 939	-40%	-5 905
Summa skulder och eget kapital	3 580 384	3 638 064	1,6%	-3 384 338

Kortfattad balansanalys - årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar
Förvaltningsfastigheter/ Materiella anläggningstillgångar	► Förvaltningsfastigheter uppgår till 2 779,6 mkr (2 814,4 mkr). Förändringen sedan föregående år om -1,2% avser ett netto av periodens avskrivningar, aktiveringar och utrangeringar. ► Under 2019 har bolaget aktiverat pågående projekt om 0,7 mkr (0,6 mkr). Avyttringar och utrangeringar har skett under perioden om totalt 2,2. ► Koncernmässigt övervärde uppgår till 27,0 mkr (27,9 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31 om ca -1 mkr avser avskrivningar.
Pågående projekt/ Materiella anläggningstillgångar	► Pågående projekt uppgår på balansdagen till 45,9 mkr (40,8 mkr). Under året har bolaget investerat 15,0 mkr och aktiverat ca 9,9 mkr. Största investeringen avser utredningen om modernisering av Globen. Aktiveringar avser främst aktivering av byggnadsinventarier om 8,4 mkr.
Maskiner och inventarier/ Materiella anläggningstillgångar	► Maskiner och Inventarier uppgår till 506,0 mkr (540 mkr). Förändringen sedan föregående år, om -34 mkr eller -6,3%, avser främst avskrivningar. Under 2019 har bolaget främst aktiverat byggnadsinventarier om 8,4 mkr (3,1 mkr),
Finansiella anläggningstillgångar	► Finansiella anläggningstillgångar uppgår till 118,9 mkr (111,3 mkr). Förändringen sedan föregående år om 7,6 mkr förklaras främst av ökad uppskjuten skattefordran på skattemässiga underskott.
Omsättningstillgångar	► Omsättningstillgångar uppgår till 130,0 mkr (131,6 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31, en minskning om -1,5 mkr eller 1% är således i nivå med föregående år.

Kortfattad balansanalys - årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar
Eget kapital	► Eget kapital uppgår till -508 mkr (-498 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31, en ökning om 10 mkr eller 2%, förklaras av årets resultat.
Avsättningar	► Avsättningar uppgår till -175,8 mkr (-181,4 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31, en minskning om 5,5 mkr eller 3%, mkr förklaras främst av att bolaget nyttjat ca 15,8 mkr i avsättningar färdigställande av Tele2Arena och att uppskjuten skatteskuld ökat om ca -10,1 mkr som följd av ökade temporära skillnader. ► Under 2019 har bolaget gjort överavskrivningar på Maskiner & Inventarier om 12 mkr, i enlighet med direktiv från Stadshus AB. Varav 20,6% klassificeras som uppskjuten skatt 2,4 mkr i koncern.
Kortfristiga skulder	► Kortfristiga skulder uppgår till -14,4 mkr (-19,1 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31, en minskning om 4,6 mkr eller 30%, förklaras främst av lägre leverantörsskulder samt att bolaget i år har en momsskuld.
Långfristiga skulder	► Långfristiga skulder uppgår till mkr -2 877,9 mkr (-2 933 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31 om -1,8% förklaras framförallt av att man reglerat föregående års koncernbidrag från Stockholms Stadshus AB, vilket minskat checkräkningskrediten.
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	► Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter uppgår till -4,2 mkr (-6,9 mkr). Förändringen sedan 2018-12-31, en minskning om 2,8 mkr eller -40%, förklaras främst av att bolaget föregående år hade högre förutbetalda hyror jämfört med 2019.

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Framtida försäljning byggrätter	Framtida planerad försäljning av byggrätter ► Byggrättsintäkterna i Tele2 arena-projektet utgör liksom tidigare en betydande osäkerhetsfaktor. Det rådande marknadsläget påverkar det uppskattade marknadsvärdet på de byggrätter som avses försälas, och som är en viktig del av finansieringen i projektet. Dessa byggrätter består av Norra byggrätten (Söderstadion) och Södra byggrätten. ► Norra byggrätten ska främst användas för att bygga kontor och bostäder. Södra byggrätten ska användas främst för att bygga kontor. ► Värdet på de båda byggrätterna beror på typ av byggrätt som beslutas, antalet våningar som får byggas, fördelning kontor/bostäder etc. Enligt aktuell värdering föreligger inte värdenedgång i bolagets byggrätter, tvärtom indikerar marknadshändelser på att värdet med marginal kan försvaras. ► Enligt företagsledningen har bolaget inte rådighet över utvecklingen av byggrätterna eller tidpunkt för försäljningen av dessa. Tidpunkten för försäljning av den norra byggrätten är ännu inte fastställd då den beror på framtagande av ny detaljplan. Tidpunkten för försäljning av den södra byggrätten är inte heller fastställd då den beror utvecklingen av Slakthusområdets utveckling. Förskjutningar i tidplanen för försäljningarna påverkar kalkylen för Tele2 arena-projektet och bolagets resultaträkning de närmaste åren i form av räntekostnader. Uppskattningsvis innebär en förskjutning i tiden av försäljning av byggrätterna ökade räntekostnader om ca 20-30 mkr årligen, beroende på ränteläge. Dock räknar Stockholm Stad, enligt företagsledningen, med att SGAF kommer att erhålla ersättning från försäljningarna av byggrätterna minst motsvarande de kalkylerade värdena på byggrätterna som finns i kalkylen för Tele2 Arena-projektet, det vill säga 1 250 mkr. Vi gör ingen annan bedömning. ► Markanvisningstävlingen, som vanns av Castellum, Åke Sundvall och Wallenstam, avgjordes i november 2017. Nästa steg är att detaljplan ska tas fram. Bolagets bedömning är att det kan dröja ett par år främst till följd av att inriktningen av området fortfarande är under utredning.	

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Värdering Globen-arenorna	▶ Vid vår granskning har, liksom tidigare år, konstaterats att Globen-arenan har fortsatt negativ lönsamhet, vilket i sig indikerar nedskrivningsbehov. I enlighet med vår slutsats från tidigare år anser vi det dock möjligt att argumentera för att ägaren, Stockholms Stadshus AB, årligen täcker upp underskottet samt att samhälleliga positiva effekter bör beaktas. Framför allt bör vid en bedömning beaktas vilket värdet skulle vara vid en alternativ användning av arenan, t ex för exploatering av marken för bostadsändamål. Utifrån detta resonemang har vi ansett att det redovisade värdet på fastigheterna kan försvaras utan nedskrivning. ▶ Hyresintäkterna för Globen-arenorna (Globen, Hovet och Annexet) uppgick för 2019 till 9,5 mkr (3,9 mkr). Intäkterna från Globen-arenorna är framförallt omsättningsbaserade men det finns även vissa fasta tillägg. Se vidare nedan under avsnittet "Hyresintäkter Globen". ▶ Det är av stor vikt att en fortsatt dokumenterad uppföljning och bedömning löpande görs avseende hyresintäkterna från Globen-arenorna, dels för säkerställande av intäkterna, dels som grund till värdering och nedskrivningsprövning av värdet på fastigheterna. Vi rekommenderar även, likt tidigare, att bolaget tillser att utredning avseende hyresgästen Stockholm Live rutiner och ekonomiadministration fortsätter, för att säkerställa att rapportering och prognoser från hyresgästen är tillförlitliga.	
Extern värdering	▶ Per 2019-12-31 har en extern marknadsvärdering av fastigheterna genomförts, av Forum Fastighetsekonomi. Värderingen visar, likt den värdering som genomfördes per 2018-12-31, att fastigheternas totala värde är högre än det bokförda värdet.	

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Värderingar/ nedskrivningar	Slutkostnad Tele2 arena ► Under slutet av 2014 enades bolaget med Peab om en slutkostnad för arenan. I den överenskommelsen åtog sig bolaget att själva slutföra vissa delar av arenan. Per den 1 november 2017 träffade SGAF AB och PEAB en överenskommelse där SGAF AB åtog sig ansvaret för att åtgärda kvarvarande fel och brister (exklusive brister avseende taktäckningen, detta ansvar kvarstår på PEAB). Som ersättning i överenskommelsen betalade PEAB 20 mkr till SGAF (utöver sedan tidigare innehållna medel som inte utbetalas till Peab utan används för att täcka kostnaden för de kvarstående åtgärderna). ► Bolagets bästa bedömning är fortsatt att totala kostnader för att återställa de kvarstående felen och bristerna i arenan kommer att uppgå till totalt 91,5 mkr. Under året uppgår i anspråkstagna medel till 15,8 mkr, därmed återstår ca 55 mkr av reserven.	► Beskrivning av vår bedömning

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Intäkts-redovisning	Hysesintäkter Tele2 Arena ► Hysesintäkterna från hyresgästen Stockholm Live AB, avseende Tele2 Arena, är, likt tidigare rapporterat, den största osäkerhetsfaktorn avseende arenan. Hyran baseras enligt hyresavtalet på hyresgästens resultat från den bedrivna verksamheten i arenan, dvs evenemangsinträder minus hänförliga kostnader. ► Hysesintäkterna för Tele2 Arena uppgår 2019 till 38,5 mkr (23,1 mkr), samt intäkter avseende evenemangsstöd med 4,5 mkr (1,6 mkr). Det högre utfallet jämfört med 2018 förklaras av högre evenemangsvolym i form av fler konserter på Tele2Arena (7 stora konserter 2019 jämfört med 2 st konserter 2018).	► Beskrivning av vår bedömning
Intäkts-redovisning	Hysesintäkter Globen-arenorna ► Hysesintäkterna avseende Globen-arenorna (Globen, Hovet och Annexet) baseras på hyresgästen Stockholm Live ABs omsättning. ► Hysesintäkterna från Globen-arenorna uppgår under året till 6 mkr (3,9 mkr). Hysesintäkterna fördelar sig på lokalhyra AEG om 2,5 mkr (1,2 mkr), lokalhyratillägg AEG 0,9 mkr (0,9 mkr), TV-studio 1,6 mkr (1,6 mkr) samt intäkter från parkering om 1 mkr (0,2 mkr). Det något högre utfallet beror främst på en ökning av konserter och andra evenemang i Globen-arenorna vilket har genererat högre intäkter till följd av den omsättningsbaserade hyran. ► Övriga intäkter från Globen-arenorna uppgår till 3,4 mkr (3,5) och avser intäkter i form av engagemangsstöd om 2,8 mkr (3,0 mkr), vidarefakturerade kostnader om 0,2 mkr (0,1 mkr) samt erhållen ersättning om 0,4 mkr (0,3 mkr) för reparationer i arenan som Stockholm Live skall stå. Utfall är i nivå med föregående års utfall.	
Intäkts-redovisning	Hysesintäkter Tolv Stockholm ► Hyressättningen avseende Tolv Stockholm baseras på minimihyra samt omsättningshyra. Totala hysesintäkter från Tolv Stockholm uppgår för 2018 till 20 mkr (19,4 mkr). Budgeterade intäkter uppgick till 19,2 mkr, och utfall är därmed i nivå med budget och föregående år.	

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område		Bolagets kommentar
Bedömning av arenaoperatörens evenemangsdrift och internredovisning	▶ Det är av stor vikt att en fortsatt dokumenterad uppföljning och bedömning löpande görs avseende hyresintäkterna från hyresgästen Stockholm Live, dels för säkerställande av intäkterna, dels som grund till värdering och nedskrivningsprövning av värdet på fastigheterna. Vi rekommenderar även, likt tidigare, att bolaget tillser att utredning avseende hyresgästen Stockholm Live rutiner och ekonomiadministration fortsätter, för att säkerställa att rapportering och prognoser från hyresgästen är tillförlitliga.	
Inriktningsbeslut Hovet och Globen	▶ Inriktningsbeslut avseende modernisering av Globen och rivning av Hovet, med en total budgeterad investering om 720 mkr, fattades i Kommunfullmäktige den 29 januari 2018. Bolagets bedömning är att det kan dröja ett par år främst till följd av att inriktningen av området fortfarande är under utredning.	
Avskrivning byggnader	▶ Bolagen tillämpar K3 som huvudregelverk, vilket gör att man tillämpar komponentansats avseende aktiveringar och avskrivningar. ▶ Årets avskrivningar uppgår till 77,2 mkr (77,7 mkr föregående år), varav 33 mkr avser avskrivningar på byggnader och markanläggningar och 37,2 mkr avser avskrivningar på byggnadsinventarier. Övriga avskrivningar avser avskrivningar på inventarier, maskiner och koncernmässiga övervärden. Periodens avskrivningar har kontrollberäknats stickprovsvis utan anmärkning.	

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Avdragsrätt på koncerninterna räntor	▶ SGAF har från och med 2016 ändrat sin lånestruktur och lånar nu upp medel direkt från Stockholm Stadshus AB, vilket, enligt Stockholms Stad och bolagets bedömning, medför att hela räntekostnaden från och med 2016-2019 bedöms vara avdragsgill. ▶ Eftersom Skatteverket ännu inte fattat slutliga formella beslut avseende åren 2017-2019 kan det slutliga utfallet komma att avvika från den bedömning som har gjorts. Vår bedömning är att bokföringen baseras på ledningens bästa uppskattning vid bokslutstillfället.	▶ Beskrivning av vår bedömning
Övriga skattefrågor	▶ Uppskjuten skatteskuld på temporära skillnader på fastigheter uppgår till 104,9 mkr (96,5 mkr). Utöver ovan uppskjuten skatt på temporära skillnad ingår i uppskjuten skatteskuld även skattedelen (20,6%) av obeskattade reserver, med 13,9 mkr (11,5) mkr. Detta gör att total uppskjuten skatteskuld per 2019-12-31 uppgår till 118,9 mkr (108,7) mkr. ▶ Negativa resultat från rörelsen, tillsammans med ovan nämna skattemässiga avskrivningar på byggnader och skattemässiga överavskrivningar på maskiner och inventarier, gör att bolaget per 2019-12-31, trots erhållet koncernbidrag, har ett negativt skattemässigt resultat för året om 39,5 (39,5) mkr. Totalt utgående underskott uppgår per 2019-12-31 till 576,9 mkr (537,5) mkr, och bokförd uppskjuten skattefordran på totalt underskott uppgår till 118,8 mkr (110,7) mkr. ▶ Inga andra skattefrågor av väsentlig karaktär har förekommit under perioden.	

Redovisnings- och revisionsfrågor årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Bolagets kommentar
Twister	► Inga väsentliga tvister har identifierats. Föreligger diskussioner med hyresgäst Stockholm Live, men avser ingen tvist i dagsläget.	► Beskrivning av vår bedömning

Kommentarer kring väsentliga bedömningsposter

Som ett resultat av vår granskning vill vi särskilt kommentera rimligheten i väsentliga områden vars redovisningsmässiga hantering är beroende av företagsledningens bedömningar.

Bedömningspost	Kommentar
Värdering av byggrätter	► Byggrättsintäkterna från försäljningen av Norra byggrätten och Södra byggrätten utgör liksom tidigare en betydande osäkerhetsfaktor. Det rådande marknadsläget påverkar det uppskattade marknadsvärdet på de byggrätter som avses försälas, och som är en viktig del av finansieringen av Tele2 arena. Värdet på de båda byggrätterna beror på typ av byggrätt som slutligen beslutas, antalet våningar som får byggas, fördelning kontor/bostäder etc. Enligt företagsledningen finns ingen indikation på värdenedgång i bolagets byggrätter, tvärtom indikerar prishöjning i markanvisningstävlingen och andra marknadshändelser på att värdet med marginal kan försvaras. Vi gör ingen annan bedömning. Se sid 12.
Återstående kostnader Tele2 Arena	► SGAF AB och PEAB har träffat en överenskommelse som innebär att SGAF AB åtar sig ansvaret för att åtgärda kvarvarande fel och brister i Tele2 arena, (exklusive brister avseende taktäckningen, detta ansvar kvarstår på PEAB). Som ersättning i överenskommelsen betalade PEAB 20 mkr till SGAF år 2017, utöver sedan tidigare innehållna medel. ► Bolagets bästa bedömning är fortsatt att totala kostnader för att återställa de kvarstående felen och bristerna i arenan kommer att uppgå till totalt 91,5 mkr. Under året uppgår i anspråkstagna medel till 15,8 mkr, därmed återstår ca 55 mkr av reserven. Vi gör ingen annan bedömning. Se vidare sid 14.

Summering av noterade avvikelser

Nedan beskrivs väsentliga avvikelser som vi har noterat under vår årsbokslutsgranskning samt dess påverkan på det redovisade resultatet.

Avvikelse/effekt	Korrigering ökar (minskar) redovisat resultat (MSEK)
Fastställda avvikelser <i>Noteringar</i>	
Bedömda avvikelser <i>Noteringar</i>	
Summa ej korrigerade avvikelser före skatteffekt	
Skatteffekt	
Summa ej korrigerade avvikelser efter skatteffekt	

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

Nedan redovisas de rekommendationer som tidigare lämnats och en uppföljning av dessa

Område	Kortfattad beskrivning av iakttagelse och rekommendation	Uppföljning vid årets bokslutet	Bedömning	Bolagets kommentar
N/A	► Inga	N/A	Grön	► ...

- = Innebär att omedelbar åtgärd behöver genomföras för att förbättra den interna kontrollen
- = Innebär att vi anser att den interna kontrollen till vissa delar bör förbättras
- = Innebär att vi anser att den interna kontrollen fungerar tillfredsställande

1

Granskning av IT-miljön

Inledning och sammanfattning

Scope

- ▶ Agressoapplikationen

Processer

- ▶ Logisk åtkomsthantering
- ▶ Programförändringar
- ▶ IT-drift – inte i scope med anledning av att IT-driften är outsourcad

Resultat

- ▶ Logisk åtkomsthantering - iakttagelser noterade
- ▶ Programförändringar – inga iakttagelser har noterats

Slutsats

- ▶ För att EY ska kunna förlita sig på IT-generella kontroller krävs att samtliga bolag dokumenterar sina kontroller samt genomför behörighetstilldelning enligt fastslagna rutiner. För 2019 har avvikelser noterats varför EY inte kan förlita sig på kontroller. Om förbättring påvisas kommer testning att ske av kontroller 2020.

Interimsresultat av IT-revisionen 2019

Rekommendationer

- Inför IT-revisionen 2019 och under tidigare års IT-revisioner har iakttagelser noterats av EY. Iakttagelserna anges tillsammans med en färgkod som indikerar vikten av utvärdering.

2019	Iakttagelse	Rekommendation
	<u>Periodisk genomgång av användare genomförs inte av alla bolag och dokumenteras inte på standardiserat sätt</u> EY har noterat att den periodiska genomgången av behörigheter inte utförs på ett standardiserat sätt inom bolagskoncernen. I ett fall har genomgången inte utförts alls och för flera bolag har brister identifierats i hur genomgången dokumenteras. EY kan därför inte bekräfta att en periodisk genomgång har genomförts.	Bolagen rekommenderas att säkerställa att en periodisk genomgång av användare görs i Agresso för att tillse korrekta behörigheter bland användare samt att inga obehöriga har tillgång till Agresso.
	<u>Förbättra spårbarheten vid borttag av behörigheter i Agresso</u> EY noterar att det finns en central loggningsfunktion på behörigheter som har avslutats i Agresso, dock är det svårt att spåra processen till HR-funktionens avslutande av på bolagsnivå. En central testning på koncernnivå av borttag av behörigheter vid en användares avslutad tjänst/byte av arbetsuppgifter är därför inte möjlig, bolagen måste ansvara för en förbättrad spårbarhet. Risken mitigeras av en väl utförd periodisk omgång.	Bolagen rekommenderas att förbättra spårbarheten vid borttag av behörigheter i Agresso. För att centralt kunna avgöra huruvida behörigheter avslutats enligt dokumenterad process krävs spårbarhet av bolagens avslutade anställningar.
	<u>Brister i spårbarheten vid upplägg av nya behörigheter</u> Testning har skett i enlighet med EYs metodik vilket innebär test 25 slumpvis valda stickprov utifrån lista över användare som lagts till under 2019 och erhållit "relevanta" (möjlighet att göra ändringar) roller. För en av användarna i vårt stickprov av nyupplagda behörigheter (tillhörande bolaget Familjebostäder) kunde inte behörighetsblankett uppvisas. EY kan inte bekräfta huruvida användarens roller i systemet är korrekta och godkända eftersom de inte kan styrkas.	Bolagen rekommenderas att förstärka spårbarheten vid upplägg av nya behörigheter. Det är av vikt att bolagen säkerställer att behörighetstilldelning görs enligt fastslagen rutin. Stockholms Stadshus rekommenderas att driva frågan om digitalisering av behörighetshantering i Agresso. Den processen skulle hjälpa att säkerställa spårbarhet när användare läggs till i applikationen.

Iakttagelse	Åtgärd
	Iakttagelse där bolaget bör överväga skyndsam åtgärd
	Iakttagelse där bolaget bör överväga åtgärd inom rimlig tid
	Godtagbar nivå men utrymme för åtgärd/förbättringar kan finnas

Om EY

EY är ett världsledande företag inom revision, redovisning, skatt, transaktioner och affärsrådgivning. Våra tjänster och insikter hjälper till att skapa förtroende och hållbar tillväxt på finansmarknader och i ekonomier världen över. För att hålla våra löften till våra intressenter utvecklar vi ledare och medarbetare som arbetar i team över gränserna. Vi vill att allt vi gör ska bidra till att affärsvärlden och arbetslivet fungerar bättre – för våra medarbetare, våra kunder och de samhällen vi verkar i.

EY refererar till den globala organisationen samt kan avse en eller flera medlemsföretag i Ernst & Young Global Limited. Varje medlemsföretag utgör en egen juridisk person.

© 2018 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se